

Uradni list Republike Slovenije

Internet: www.uradni-list.si

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. **59** Ljubljana, ponedeljek **29. 5. 2023**

ISSN 1318-0576 Leto XXXIII

VLADA

1828. Uredba o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti

Na podlagi 40. in 41. člena Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21 in 40/23) Vlada Republike Slovenije izdaja

U R E D B O

o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina uredbe in opredelitev rezultatov raziskav)

(1) S to uredbo se določa izvajanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti v skladu z načeli odprte znanosti glede:

- odprtega dostopa do rezultatov raziskav v okviru raziskav, sofinanciranih z javnimi viri najmanj v višini 50 %,
- vključevanja zainteresirane javnosti v znanstvenoraziskovalno delo,
- vrednotenja in ocenjevanja raziskovalcev, raziskovalnih organizacij, raziskovalnih programov in projektov v skladu z načeli odprte znanosti,
- infrastrukture odprte znanosti.

(2) Kot rezultati raziskav iz prve alineje prejšnjega odstavka se štejejo znanstvene publikacije (na primer znanstveni članki, objavljeni v znanstvenih revijah in na znanstvenih založniških platformah), znanstvene monografije in druge vrste recenziranih publikacij, raziskovalni podatki, programska oprema, ki je nastala kot rezultat raziskav, ter druge vrste rezultatov raziskav v digitalni obliki.

II. ODPRTI DOSTOP DO ZNANSTVENIH PUBLIKACIJ

2. člen

(zahteve)

Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ARIS) in drugi financerji znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz javnih virov iz četrtega in petega odstavka 6. člena Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21 in 40/23) (v nadaljnjem besedilu: financerji) v okviru pogojev za sofinanciranje, kadar je to najmanj v višini 50 %, zahtevajo, da izvajalci znanstvenoraziskovalne dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: izvajalci) zagotovijo odprti dostop

do digitalnih različic znanstvenih publikacij in drugih rezultatov raziskav, ki so obravnavani v teh publikacijah ter so nujno potrebni za ponovitev raziskav ali za ponovno uporabo rezultatov raziskav v drugih raziskavah.

3. člen

(izvedba)

(1) Izvajalci takoj, ko je to izvedljivo, najpozneje pa ob objavi znanstvene publikacije zagotovijo odprti dostop do te znanstvene publikacije v skladu s prejšnjim členom, skupaj s pripadajočimi raziskovalnimi podatki in drugimi rezultati raziskav. Odprti dostop se izvede na naslednji način:

– strojno berljiva digitalna oblika objavljene različice znanstvene publikacije (VoR) ali recenziranega rokopisa (AAM), sprejetega v objavo, sta shranjena v zaupanja vrednem repozitoriju za znanstvene publikacije,

– omogočen je takojšnji odprti dostop do znanstvene publikacije, shranjene v repozitoriju iz prejšnje alineje.

(2) Merila za opredelitev zaupanja vrednih repozitorijev za znanstvene publikacije določi ARIS, pri čemer upošteva skupne rešitve v evropskem raziskovalnem prostoru (na primer v okvirnem programu za sofinanciranje raziskav in inovacij Evropske unije).

III. ODPRTI DOSTOP DO RAZISKOVALNIH PODATKOV IN DRUGIH REZULTATOV RAZISKAV V DIGITALNI OBLIKI

4. člen

(zahteve)

(1) Financerji v okviru pogojev sofinanciranja iz javnih virov najmanj v višini 50 % poleg odprtega dostopa do znanstvenih publikacij iz 2. člena te uredbe zahtevajo, da izvajalci znanstvenoraziskovalne dejavnosti pa zagotovijo:

- pripravo in redno posodabljanje načrta ravnanja z raziskovalnimi podatki (v nadaljnjem besedilu: NRRP),
- ravnanje z raziskovalnimi podatki in drugimi rezultati raziskav, ustvarjenimi v okviru javno sofinanciranih raziskav, v skladu z načeli, ki omogočajo njihovo najdljivost, dostopnost, povezljivost in ponovno uporabo (v nadaljnjem besedilu: načela FAIR),
- odprti dostop do raziskovalnih podatkov in drugih rezultatov raziskav iz sofinanciranih raziskav v skladu z načelom »odprti, kolikor je mogoče, zaprti, kolikor je nujno«.

(2) Priprava in redno posodabljanje NRRP iz prve alineje prejšnjega odstavka sta potrebna, kadar se od znanstvenoraziskovalne dejavnosti pričakujejo raziskovalni rezultati v obliki raziskovalnih podatkov ali drugih rezultatov raziskav in se nanašajo na zaključeno raziskovalno vsebino (na primer raziskovalni projekt, raziskovalni program, infrastrukturno dejavnost in podobno).

(3) Izjeme od popolnoma odprtega dostopa do raziskovalnih podatkov in drugih rezultatov raziskav so dopustne v utemeljenih primerih, ko popolnoma odprt dostop preprečuje varstvo intelektualne lastnine, varstvo osebnih podatkov, varnost oseb ali države ali druge zakonske omejitve. Utemeljitev izjeme mora biti obrazložena v NRRP.

(4) V primeru utemeljenih izjem iz prejšnjega odstavka morajo biti raziskovalni podatki in drugi rezultati raziskav, kadar je to mogoče, odprto dostopni v anonimizirani obliki ali nadzorovano omejeno dostopni.

(5) Kadar raziskovalni podatki in drugi rezultati raziskav zaradi utemeljenih izjem iz tretjega odstavka tega člena ne morejo biti odprto dostopni in ni zakonskih omejitev, da povezani metapodatki ne bi bili odprto dostopni, morajo biti odprto dostopni vsaj metapodatki.

(6) Financerji morajo v okviru sofinanciranja izdajateljcev znanstvenih revij s sedežem v Republiki Sloveniji in zamejstvu zahtevati, da znanstvene revije, ki so sofinancirane iz javnih virov najmanj v višini 50 %:

- objavijo pravila glede shranjevanja raziskovalnih podatkov, obravnavanih v člankih teh revij, v repozitorijih ter glede dostopnosti orodij za analizo teh raziskovalnih podatkov in drugih rezultatov raziskav,

- zahtevajo citiranje raziskovalnih podatkov in drugih rezultatov raziskav v seznamih virov na koncu člankov.

(7) Pravila financerjev, javnih raziskovalnih organizacij in javno sofinanciranih znanstvenih revij s sedežem v Republiki Sloveniji morajo biti glede ravnanja z raziskovalnimi podatki v skladu s priporočenimi praksami evropskega raziskovalnega prostora.

5. člen (izvedba)

(1) Raziskovalni podatki in drugi rezultati raziskav morajo biti shranjeni v repozitorijih in odprto dostopni prek repozitorijev čim prej po nastanku, najpozneje pa ob izteku pogodbe o sofinanciranju, kar vključuje tudi pogodbo o stabilnem financiranju. Raziskovalni podatki in drugi rezultati raziskav, ki podpirajo znanstveno publikacijo, razen v primeru utemeljenih izjem iz tretjega odstavka prejšnjega člena, morajo biti odprto dostopni najpozneje ob objavi znanstvene publikacije, v kateri morajo biti citirani s stalno oznako mesta dostopa oziroma trajnim identifikatorjem (v nadaljnjem besedilu: PID).

(2) Raziskovalni podatki in drugi rezultati raziskav morajo biti shranjeni v zaupanja vrednih repozitorijih za raziskovalne podatke oziroma druge rezultate raziskav takoj, ko je to izvedljivo, in sicer prednostno v nacionalna ali mednarodna področna podatkovna središča. Če ta niso na voljo za določeno znanstveno področje, so raziskovalni podatki in drugi rezultati raziskav lahko shranjeni in odprto dostopni v zaupanja vrednih večnamenskih repozitorijih.

(3) Merila za opredelitev zaupanja vrednih repozitorijev za raziskovalne podatke in druge rezultate raziskav ter večnamenskih repozitorijev določi ARIS, pri čemer upošteva skupne rešitve v evropskem raziskovalnem prostoru (na primer v okvirnem programu za sofinanciranje raziskav in inovacij Evropske unije).

(4) Raziskovalni podatki in drugi rezultati raziskav morajo biti opremljeni z metapodatki, vključno z metapodatki o orodjih in instrumentih, potrebnih za validacijo raziskovalnih podatkov in njihovo ponovno uporabo. Pri oblikovanju metapodatkov morajo izvajalci upoštevati posebnosti znanstvenih področij.

(5) Podrobnosti glede priprave NRRP določi financer v pogodbi o sofinanciranju.

IV. UPRAVLJANJE AVTORSKIH PRAVIC V SKLADU Z NAČELI ODPORTE ZNANOSTI

6. člen

(upravljanje avtorskih pravic na znanstvenih publikacijah)

(1) Avtorske pravice na znanstvenih publikacijah lahko avtorji znanstvenih publikacij ali njihovi delodajalci, kadar so

pravice prenesene nanje, prenašajo naprej na tretje osebe le neizključno.

(2) Avtorji znanstvenih publikacij ali njihovi delodajalci, kadar so avtorske pravice prenesene nanje na podlagi zakona, morajo znanstvene publikacije objaviti pod odprto licenco, ki vsakomur omogoča, da v skladu z načeli znanstvenoraziskovalne etike znanstveno publikacijo prosto uporablja, spreminja in deli (na primer licenci Creative Commons priznanje avtorstva (CC BY) in priznanje avtorstva – deljenje pod enakimi pogoji (CC BY-SA) ali njima enakovredne).

(3) Financerji zahtevi iz prvega in drugega odstavka tega člena vključijo v javne razpise in pogodbe o sofinanciranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti.

(4) Monografije in z njimi primerljivo obsežne znanstvene publikacije so, če so recenzirane ali če so tretje osebe nosilci katerih koli pravic na njih, lahko objavljene pod licenco, ki omejuje nadaljnjo komercialno uporabo ali predelavo dela (na primer licenci Creative Commons priznanje avtorstva – nekomercialno (CC BY-NC), ki omejuje nadaljnjo komercialno uporabo, in Creative Commons priznanje avtorstva – brez predelav (CC BY-ND), ki prepoveduje predelave, ali njima enakovredne).

(5) Metapodatki o raziskovalnih publikacijah morajo biti javno objavljeni. Če na metapodatkih o raziskovalnih publikacijah nastanejo avtorske pravice, avtorskim sorodne pravice ali druge pravice avtorja v skladu z zakonom, ki ureja avtorsko in sorodne pravice, morajo biti ti metapodatki dani na voljo pod licenco, s katero se avtorji svojim avtorskim, avtorskim sorodnim in drugim pravicam avtorja odpovejo v največjem obsegu, ki ga pravni red dopušča (na primer licenca Creative Commons posvetilo javni domeni (CC0), kadar to ni mogoče, pa pod licenco Creative Commons priznanje avtorstva (CC BY)).

7. člen

(upravljanje avtorskih pravic na raziskovalnih podatkih in drugih rezultatih raziskav)

(1) Raziskovalni podatki in drugi rezultati raziskav morajo biti javno objavljeni in odprto dostopni v skladu z zahtevami iz 4. člena te uredbe.

(2) Kadar na raziskovalnih podatkih in drugih rezultatih raziskav nastanejo avtorske pravice, jih lahko avtorji ali njihovi delodajalci, če so avtorske pravice prenesene nanje, prenašajo naprej na tretje osebe le neizključno.

(3) Kadar na raziskovalnih podatkih in drugih rezultatih raziskav (na primer raziskovalni programski opremi ali raziskovalnih metodah) nastanejo avtorske pravice, avtorskim sorodne pravice ali druge pravice avtorja, jih morajo avtorji ali njihovi delodajalci, če so avtorske pravice nanje prenesene na podlagi zakona, objaviti pod odprto licenco, ki vsakomur omogoča, da v skladu z načeli znanstvenoraziskovalne etike raziskovalne podatke in druge rezultate raziskav prosto uporablja, spreminja in deli (na primer licenci Creative Commons priznanje avtorstva (CC BY) in priznanje avtorstva – deljenje pod enakimi pogoji (CC BY-SA) ali njima enakovredne).

(4) Financerji zahteve iz tega člena vključijo v javne razpise in pogodbe o sofinanciranju znanstvenoraziskovalnega dela.

(5) Metapodatki raziskovalnih podatkov in drugih rezultatov raziskav morajo biti javno objavljeni v skladu z zahtevami iz 4. člena te uredbe. Če na metapodatkih raziskovalnih podatkov in drugih rezultatov raziskav nastanejo avtorske pravice, avtorskim sorodne pravice ali druge pravice avtorja v skladu z zakonom, ki ureja avtorsko in sorodne pravice, morajo biti ti metapodatki dani na voljo pod licenco, s katero se avtorji svojim avtorskim, avtorskim sorodnim in drugim pravicam avtorja odpovedo v največjem obsegu, ki ga pravni red dopušča (na primer licenca Creative Commons posvetilo javni domeni (CC0), kadar to ni mogoče, pa pod licenco Creative Commons priznanje avtorstva (CC BY)).

V. VKLJUČEVANJE ZINTERESIRANE JAVNOSTI
V ZNANSTVENORAZISKOVALNO DELO

8. člen

(upoštevanje potreb uporabnikov, širše skupnosti
in občanska znanost)

(1) Financerji morajo, kjer je to primerno in če to lahko vpliva na večjo kakovost raziskav (izjema so lahko na primer pionirske raziskave), spodbujati upoštevanje potreb končnih uporabnikov oziroma širše skupnosti (na primer civilne družbe na izbranem raziskovalnem področju). Prav tako morajo financerji, kjer je to primerno in lahko omogoči večjo kakovost raziskav, spodbujati izvajanje občanske znanosti v javno sofinanciranih raziskavah.

(2) Podrobnosti glede izvajanja znanstvenoraziskovalnega dela v skladu s prejšnjim odstavkom določi financer v razpisu in pogodbi o sofinanciranju.

VI. STROŠKI ZNANSTVENORAZISKOVALNEGA DELA
V SKLADU Z NAČELI ODPORTE ZNANOSTI

9. člen

(upravičeni stroški)

(1) Upravičeni stroški znanstvenoraziskovalne dejavnosti v skladu z načeli odprte znanosti v okviru raziskav, sofinanciranih z javnimi viri najmanj v višini 50 %, so:

- stroški odprtega dostopa do znanstvenih publikacij v odprtodostopnem znanstvenem založništvu (če so odprto dostopne celotne znanstvene revije, založniške platforme in monografije) ter stroški ravnanja s povezanimi raziskovalnimi podatki in drugimi rezultati raziskav,

- stroški ravnanja z in odprtega dostopa do raziskovalnih podatkov ter drugih rezultatov raziskav, vključno s pripravo NRRP,

- stroški, povezani z izvajanjem občanske znanosti.

(2) Stroške iz prejšnjega odstavka krijejo financerji ali raziskovalne organizacije (na primer z vavčerji za stroške priprave članka za odprti dostop (v nadaljnjem besedilu: vavčerji za APC), z namenskimi javnimi razpisi za kritje stroškov odprtega dostopa, s sklenjenimi pogodbami med financerji in raziskovalnimi organizacijami o izvajanju znanstvenoraziskovalne dejavnosti).

(3) Stroški objave odprtodostopnih znanstvenih člankov v naročniških revijah (tako imenovani hibridni model znanstvene-ga založništva) niso upravičeni stroški.

(4) Stroški objave odprtodostopnih znanstvenih publikacij morajo biti sorazmerni z zagotovljenimi založniškimi storitvami za objavo. Struktura teh stroškov mora biti pregledna, da jih financerji lahko ustrezno omejijo.

(5) Stroške iz tega člena financer podrobneje določi v pogodbi o sofinanciranju.

VII. VREDNOTENJE IN OCENJEVANJE RAZISKOVALCEV,
RAZISKOVALNIH ORGANIZACIJ, RAZISKOVALNIH
PROGRAMOV IN PROJEKTOV V SKLADU Z NAČELI
ODPORTE ZNANOSTI

10. člen

(vrednotenje pri financerjih)

Financerji morajo pri ocenjevanju raziskovalne dejavnosti, kar vključuje tudi evalvacijo raziskovalnih programov in infrastrukturne dejavnosti v okviru stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ter pri odločitvah o sofinanciranju:

- vrednotiti bistvene vsebinske dosežke znanstvenoraziskovalnega dela in ne mesta objave oziroma njegovega faktorja vpliva (ali drugih metrik revije) ali založnika;

- poleg znanstvenih publikacij upoštevati tudi druge vrste rezultatov raziskav in druge prakse odprte znanosti. Med druge vrste rezultatov raziskav štejemo na primer raziskovalne po-

datke in razvito raziskovalno programsko opremo. Med druge prakse odprte znanosti štejemo na primer zgodnjo in odprto izmenjavo rezultatov raziskav, sodelovanje v odprtih recenzentskih postopkih, vključevanje akterjev znanja, na primer občanov, civilne družbe in končnih uporabnikov v raziskovanje in podobno;

- vrednotiti odprtodostopne rezultate raziskav. Publikacije, predvsem znanstveni članki, morajo biti odprto dostopno objavljene, raziskovalni podatki pa FAIR in odprti, kolikor je mogoče, in zaprti, kolikor je nujno. Rezultati raziskav morajo biti opremljeni s PID, kadar so ti na voljo.

11. člen

(vrednotenje v javnih raziskovalnih organizacijah)

(1) Raziskovalne organizacije spodbujajo raziskovalce k izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti, kot so opredeljena v zakonu, ki ureja znanstvenoraziskovalno dejavnost, in tej uredbi. S tem namenom vrednotenje visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev uskladijo z usmeritvami evropskega raziskovalnega prostora in evropskega visokošolskega prostora.

(2) Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (v nadaljnjem besedilu: NAKVIS) pri določanju minimalnih standardov za volitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev ter ARIS pri določanju minimalnih standardov za raziskovalne nazive na javnih raziskovalnih zavodih v delu, ki se nanaša na ocenjevanje znanstvenoraziskovalnega dela, upoštevata prejšnji člen.

VIII. INFRASTRUKTURA ODPORTE ZNANOSTI

12. člen

(nacionalni ekosistem odprte znanosti)

(1) Nacionalna infrastruktura odprte znanosti mora delovati v skladu s priporočili evropskega oblaka odprte znanosti (EOSC) ter biti povezljiva z ustreznimi evropskimi in mednarodnimi infrastrukturami. Sestavljajo jo:

- področna in splošna podatkovna središča z zaupanja vrednimi repozitoriji,

- zaupanja vredni repozitoriji organizacij za hrambo odprtodostopnih znanstvenih publikacij, raziskovalnih podatkov in drugih rezultatov raziskav,

- odprtodostopne znanstvene založniške platforme,

- odprtodostopne znanstvene revije,

- druge digitalne storitve in viri, potrebni oziroma nastali v znanstvenoraziskovalnem delu v skladu z načeli odprte znanosti.

(2) Ministrstvo, pristojno za znanost, v okviru akcijskega načrta za odprto znanost predlaga Vladi Republike Slovenije ukrepe za vzpostavljjanje in vzdržno trajno delovanje nacionalne infrastrukture odprte znanosti, vključno s potrebnimi specializiranimi strokovnjaki, kot so predvsem skrbniki raziskovalnih podatkov, podatkovni svetovalci, podatkovni knjižničarji, arhivisti in vzdrževalci ter razvijalci infrastruktur za odprto znanost.

IX. POGODBENE SANKCIJE

13. člen

(pogodbene sankcije)

Financerji v pogodbah o sofinanciranju določijo pogodbene sankcije v primeru neizvajanja znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti iz te uredbe.

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

14. člen

(prehodna upravičenost začasne nedostopnosti
vsebine znanstvenih člankov)

Ne glede na določbe 3. člena te uredbe lahko izvajalci v obdobju dveh let od začetka veljavnosti te uredbe v uteme-

ljenih primerih, ki jih morajo obrazložiti financierju, znanstvene članke objavijo v naročniških revijah in odprti dostop zagotovijo s shranitvijo recenziranega rokopisa v repozitorij z začasno nedostopnostjo vsebine recenziranega rokopisa v repozitoriju, ki ne sme biti daljša od dvanajstih mesecev od datuma objave znanstvenega članka za družboslovne in humanistične vede oziroma od šestih mesecev za druge vede.

15. člen

(prehodna upravičenost stroškov odprtega dostopa v naročniških revijah, tako imenovani hibridni model znanstvenega založništva)

Financierji znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz javnih virov lahko ne glede na tretji odstavek 9. člena te uredbe še največ dve leti od uveljavitve te uredbe sofinancirajo odprti dostop do člankov v naročniških revijah, in sicer v naslednjih primerih:

– v okviru preoblikovalnih pogodb, ki jih je uvedla Koalicija S z znanstvenimi založniki za branje revij in odprtodostopno objavljane v teh revijah (v nadaljnjem besedilu: preoblikovalne pogodbe),

– če javna raziskovalna organizacija ni članica skupine javnih raziskovalnih organizacij (v nadaljnjem besedilu: konzorcij) za preoblikovalne pogodbe,

– če zmanjka vavčerjev za APC, ki so bili pridobljeni s preoblikovalnimi pogodbami,

– če naročniške revije niso del preoblikovalnih pogodb (na primer kadar preoblikovalna pogodba z založnikom ni sklenjena zaradi premajhnega števila objav, kadar založnik preoblikovalnih pogodb nima v okviru svojih poslovnih modelov in zato pogodba ni mogoča, kadar slovenski konzorciji nimajo podpisane pogodbe z izbranim založnikom naročniških revij za branje).

16. člen

(začetek vrednotenja rezultatov raziskav pri financierjih na podlagi odprtodostopnih rezultatov raziskav)

Tretja alineja 10. člena te uredbe se začne uporabljati eno leto po uveljavitvi te uredbe. Izjema pri vrednotenju na podlagi odprtodostopnih rezultatov raziskav so lahko tisti rezultati raziskav, ki so bili objavljeni pred uveljavitvijo te uredbe oziroma v skladu s 14. členom te uredbe.

17. člen

(uskladitev aktov ARIS, NAKVIS in javnih raziskovalnih organizacij)

(1) ARIS in NAKVIS uskladiata svoje akte s to uredbo najpozneje v enem letu od uveljavitve te uredbe.

(2) Javne raziskovalne organizacije uskladijo vrednotenje visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev z 11. členom te uredbe najpozneje v treh letih od uveljavitve te uredbe.

18. člen

(izvajanje že sklenjenih pogodb za izvajanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti)

Ta uredba se ne uporablja za izvajanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti na podlagi pogodb, ki so bile sklenjene pred uveljavitvijo te uredbe.

19. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00704-212/2023
Ljubljana, dne 25. maja 2023
EVA 2023-3360-0003

Vlada Republike Slovenije
dr. Robert Golob
predsednik

MINISTRSTVA

1829. Sklep o določitvi cene izkaznice o vozniških kvalifikacijah

Na podlagi tretjega odstavka 42.c člena Zakona o prevozi v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 6/16 – uradno prečiščeno besedilo, 67/19, 94/21, 54/22 – ZUJPP, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-1O) ministrica za infrastrukturo izdaja

S K L E P

o določitvi cene izkaznice o vozniških kvalifikacijah

I.

Cena izkaznice o vozniških kvalifikacijah brez DDV znaša 9,07 eura.

II.

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati Sklep o določitvi cene izkaznice o vozniških kvalifikacijah (Uradni list RS, št. 41/20).

III.

Ta sklep začne veljati 1. junija 2023.

Št. 218-6/2019/15-02132055
Ljubljana, dne 19. maja 2023
EVA 2023-2430-0013

Mag. Alenka Bratušek
ministrica
za infrastrukturo

USTAVNO SODIŠČE

1830. Sklep o prenehanju veljavnosti Sklepa Ustavnega sodišča U-I-479/22 z dne 16. 2. 2023

Številka: U-I-479/22-63
Datum: 26. 5. 2023

S K L E P

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude dr. Petra Gregorčiča, Ljubljana, in drugih, na seji 26. maja 2023

s k l e n i l o :

1. Sklep Ustavnega sodišča št. U-I-479/22 z dne 16. 2. 2023, s katerim je Ustavno sodišče do končne odločitve zadržalo izvrševanje prvega, drugega, četrtega in petega odstavka 23. člena ter 24. in 25. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 163/22), preneha veljati.

2. Svet RTV Slovenija se konstituira najpozneje v sedmih dneh po objavi tega sklepa v Uradnem listu Republike Slovenije. V tem roku vršilec dolžnosti generalnega direktorja oziroma oseba, ki ga nadomešča, skliče prvo sejo Sveta RTV Slovenija. Če se ne skliče vršilec dolžnosti generalnega direktorja ali oseba, ki ga nadomešča, lahko prvo sejo skliče vsaj ena tretjina članov Sveta RTV Slovenija. Glede drugih vprašanih začasnega vodenja, upravljanja in nadzora RTV Slovenija do imenovanja vseh novih organov se smiselno uporabljajo določbe drugega, tretjega in četrtega odstavka 22. člena ter 23., 24.,

25. in 26. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Radioteleviziji Slovenija.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Pobudniki (generalni direktor RTV Slovenija, direktor televizije, predsednik Programskega sveta, namestnica predsednika Nadzornega sveta in javni zavod RTV Slovenija) izpodbijajo Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Radioteleviziji Slovenija (v nadaljevanju ZRTVS-1B), ki spreminja ureditev organov vodenja, upravljanja in nadzora RTV Slovenija. Zatrjujejo, da je bil ZRTVS-1B sprejet z očitno in flagrantno zlorabo nujnega zakonodajnega postopka in zato v nasprotju z 89. členom Ustave. Prav tako naj ne bi bili izpolnjeni pogoji za ustavno dopustno skrajšanje vakacijskega roka, zaradi česar naj bi bil ZRTVS-1B sprejet in uveljavljen tudi v nasprotju s 154. členom Ustave. Pobudniki navajajo, da sta 22. in 27. člen ZRTVS-1B, ki neposredno z uveljavitvijo *ex lege* uvajata tako prenehanje mandatov članov Programskega in Nadzornega sveta ter vseh nanju vezanih odborov kakor tudi mandatov (in delovnega razmerja) generalnega direktorja ter direktorjev radia in televizije brez ugotavljanja pogojev, ki so za to sicer predpisani, protiustavno posegla v pravice prvih štirih pobudnikov iz prvega odstavka 23. člena, 44. člena in tretjega odstavka 49. člena Ustave ter pravici iz prvega odstavka 6. člena in 8. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 – EKČP). Izpodbijane določbe ZRTVS-1B naj bi prav tako kršile načela pravne države iz 2. člena Ustave, zlasti načelo pravne varnosti oziroma zaupanja v pravo ter načelo jasnosti in pomenke določljivosti predpisov.

2. ZRTVS-1B naj bi v nasprotju z načelom demokratičnosti iz 1. člena Ustave Državnemu zboru kot ustavni instituciji z najvišjo stopnjo demokratične legitimnosti odvzel pristojnost za imenovanje članov Sveta RTV Slovenija ter jo prenesel na interesne skupine in *sui generis* institucije, kot sta Informacijski pooblaščenec in Varuh človekovih pravic. Poleg tega naj zakonodajalec ne bi utemeljil, zakaj so bile izbrane določene interesne skupine, ki imajo pristojnost imenovanja članov Sveta, zaradi česar naj bi bila celotna ureditev novega Sveta z vidika njegovega imenovanja, posledično pa tudi delovanja, protiustavna, saj naj bi kršila načelo enakopravnosti iz 14. člena Ustave. Ker tak protiustavno oblikovan Svet imenuje tako Finančni odbor kakor tudi Upravo, ki nato imenuje direktorje in vodje enot RTV Slovenija, naj bi bilo posledično protiustavno urejeno oblikovanje tudi vseh teh drugih organov, zaradi česar bi bilo treba ZRTVS-1B razveljaviti v celoti. Določitev Informacijskega pooblaščenca in Varuha človekovih pravic kot upravičencev za imenovanje članov Sveta naj bi bila v neskladju z načelom delitve oblasti iz drugega odstavka 3. člena Ustave. Pobudniki navajajo tudi, da ZRTVS-1B ni temeljno uredil postopkov imenovanja posameznega člana Sveta, zato je v neskladju z načelom določnosti pravnih norm in načelom enakopravnega obravnavanja kandidatov v teh postopkih z vidika načela pravne varnosti iz 2. in 14. člena Ustave. Novi upravljavski model naj bi bil še posebej protiustaven, ker naj bi zaradi 7. člena ZRTVS-1B ukinjal stabilnost funkcije članov Sveta in s tem njihovo samostojnost, neodvisnost in avtonomnost, brez katerih pa tudi ni neodvisnosti RTV Slovenija. Člen 7 ZRTVS-1B naj bi bil tudi tako pomensko odprt in raztegljiv, da naj bi očitno kršil tako načelo določnosti kaznovalnih pravnih norm iz 2. člena Ustave kakor tudi domnevo nedolžnosti iz 27. člena Ustave. V neskladju z načelom jasnosti in pomenke določljivosti pravnih norm iz 2. člena Ustave naj bi bil tudi 6. člen ZRTVS-1B. Ker ZRTVS-1B varuje mandat odgovornih urednikov programov in predstojnikov drugih notranjih organizacijskih enot, ki so vodstveni delavci, do izteka mandata, ne pa tudi mandatov direktorja radia in televizije, naj bi bil tudi v neskladju z načelom enakosti iz drugega odstavka 14. člena Ustave.

3. Pobudniki so predlagali, naj Ustavno sodišče začasno zadrži izvrševanje ZRTVS-1B. Predlog so utemeljevali z navedbami, da z začasnim zadržanjem izvrševanja ZRTVS-1B ne bi nastale prav nikakršne škodljive posledice, saj bi se še naprej uporabljala dosedanja ureditev po Zakonu o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 96/05 in 9/14 – v nadaljevanju ZRTVS-1), katere ustavnost je po njihovem mnenju nesporna. Po drugi strani pa bi z izvrševanjem ZRTVS-1B za vse pobudnike, vključno z RTV Slovenija, nastale ne le težko popravljive, temveč dejansko nepopravljive posledice.

4. Državni zbor in Vlada sta nasprotovala navedbam v pobudi in predlogu za začasno zadržanje izvrševanja ZRTVS-1B. Po njunem mnenju bi nepopravljive posledice nastale v primeru začasnega zadržanja ZRTVS-1B. Navajala sta, da je dosedanja zakonska ureditev omogočala razmere, v katerih je lahko prihajalo do podrejanja programske politike RTV Slovenija vladajoči politiki, nesorazmerno politično zastopnost in politično obvladovanje dveh ključnih organov RTV Slovenija. Zavedala sta se, da vodijo sistemske spremembe do prenehanja funkcij pobudnikov pred potekom mandatne dobe, vendar so po njunem mnenju posledice teh sprememb za pričakovanja in privilegije članov RTV Slovenija neprimerljivo manj pomembne, kot bi bile posledice začasnega zadržanja izvrševanja ZRTVS-1B za RTV Slovenija kot javni zavod, za demokratično delovanje družbe ter za pravice in svoboščine njenih prebivalcev kot gledalcev in poslušalcev programov RTV Slovenija.

B.

5. Ustavno sodišče je 16. 2. 2023 sprejelo sklep, s katerim je do svoje končne odločitve zadržalo izvrševanje prvega, drugega, četrtega in petega odstavka 23. člena ter 24. in 25. člena ZRTVS-1B. Ne da bi želelo zmanjševati pomen ohranitve prejšnje ali vzpostavitve nove ureditve za položaje prvih štirih pobudnikov in drugih posameznikov na RTV Slovenija, je Ustavno sodišče ocenilo, da imajo v kontekstu obravnavane zadeve večjo težo možne posledice zadržanja ali izvrševanja izpodbijanega zakona na sistemski, institucionalni ravni. Presodilo je, da bi težko popravljive posledice za institucionalno samostojnost RTV Slovenija lahko nastale v obeh primerih, tako v primeru zadržanja ustavnoskladne nove ureditve, če bi se ob vsebinski presoji izkazalo, da odpravlja protiustavno stanje oziroma šele vzpostavlja ustrezno institucionalno samostojnost RTV Slovenija, kot tudi v primeru izvrševanja nove ureditve, če bi se ob njeni vsebinski presoji izkazalo, da sama protiustavno krni to institucionalno samostojnost. Pri odločanju o začasnem zadržanju pa je vendarle upoštevalo, da bi dokončna uveljavitev nove ureditve v primeru njene morebitne kasnejše razveljavitve povzročila dodatne škodljive posledice, vključno s posledicami za novo vzpostavljene organe RTV Slovenija in položaje tistih, ki bi bili nanje imenovani. Glede na navedeno je Ustavno sodišče odločilo, da izvrševanje ZRTVS-1B začasno zadrži, a le v tistem obsegu, ki začasno preprečuje dokončno uveljavitev nove ureditve, kar vsaj deloma omejuje nastanek škodljivih posledic. S tem je želelo Ustavno sodišče zagotoviti, da bi bili v času do končne odločitve Ustavnega sodišča urejeni vodenje, poslovanje in nadzor RTV Slovenija v obsegu in pod pogoji, ki jih določajo drugi, tretji in četrti odstavek 22. člena ter 26. člen ZRTVS-1B. Ustavno sodišče je ob tem poudarilo, da ugotovljeno stanje v vsakem primeru predvsem terja čim hitrejšo vsebinsko odločitev Ustavnega sodišča ter da bo zato takoj nadaljevalo z vsebinsko presojo. Hitrost odločanja je Ustavno sodišče pomembno upoštevalo tudi v okviru presoje hujših posledic, ki lahko nastanejo v primeru zadržanja ustavnoskladne ureditve (22. in 23. točka Sklepa o začasnem zadržanju).

6. Ustavno sodišče je zadevo obravnavalo na nejavnih sejah dne 5. 1. 2023, 19. 1. 2023, 2. 2. 2023, 16. 2. 2023, 30. 3. 2023, 6. 4. 2023, 13. 4. 2023, 11. 5. 2023, 22. 5. 2023 in 26. 5. 2023. Na več sejah je odločalo o sedmih vlogah za izločitev sodnic in sodnikov Ustavnega sodišča (od tega sta tri predloge podala sodnik in sodnica Ustavnega sodišča) in iz odločanja o zadevi izločilo sodnika dr. Roka Čeferina in sodnico dr. Nežo

Kogovšek Šalamon. V zadevi so se, prvič še pred izdajo začasne odredbe zaradi izločitve sodnika poročevalca, zamenjali trije sodniki poročevalci.

7. Ustavno sodišče je torej doslej zadevo obravnavalo na desetih nejavnih sejah (glej 6. točko obrazložitve tega sklepa). Ustavno sodišče je obravnavalo več različnih osnutkov vsebinskih odločitev o zadevi, ki so bili oblikovani v različnih smereh glede presoje posameznih vsebinskih sklopov pobude, tako dveh sodnikov poročevalcev kot drugih sodnikov. Skladno s sklepom o začasnem zadržanju si je Ustavno sodišče prizadevalo o obravnavani zadevi prednostno in čimprej vsebinsko dokončno odločiti, vendar kljub prizadevanjem nobena od predlaganih odločitev ni dobila zahtevane podpore petih sodnikov. Ustavno sodišče je na seji 22. 5. 2023 sicer izglasovalo vsebinsko odločitev, vendar je bila nato predlagana in izglasovana njena revotacija. Vse navedeno je, ob upoštevanju dejstva, da zaradi izločitve dveh sodnikov zadevo obravnava le sedem sodnikov, Ustavno sodišče postavilo v položaj, ko ne more več oceniti, kdaj bo lahko sprejelo dokončno vsebinsko odločitev v obravnavani zadevi. Ni mogoče izključiti niti, da bi se takšno stanje spremenilo šele s (prvo ali naslednjimi) spremembami sestave sodnikov Ustavnega sodišča. Ker ni mogoče jasno predvideti, kdaj bo Ustavno sodišče lahko sprejelo končno odločitev v obravnavani zadevi, kar je njegova ustavna dolžnost, in ker je tudi že ob odločanju o začasnem zadržanju dokončne uveljavitve nove ureditve Ustavno sodišče poudarilo, da negotovo stanje v vsakem primeru terja hitro odločitev Ustavnega sodišča, mora glede na opisani položaj presoditi, ali te okoliščine terjajo spremembo odločitve glede začasnega zadržanja izpodbijanega zakona.¹

8. Ustavno sodišče se pri odločanju o začasnem zadržanju ne spušča v vsebinsko odločitev v tem smislu, da bi se vsebinsko opredeljevalo do posamezne odločitve ali več potencialnih odločitev. Tudi v primeru odločanja o prenehanju začasnega zadržanja izpodbijanega predpisa mora ravnati enako. Ne da bi prestopilo meje tega pravila, pojasnjuje le, da različni osnutki odločitev niso bili podprti z ustavno zahtevano večino petih glasov sodnikov. Kot posebej upoštevno za to presojo je Ustavno sodišče zato štelo, da niti glede nove ureditve upravljanja, vodenja in nadzora RTV Slovenija niti glede prehodne ureditve, ki ureja prenehanje mandatov *ex lege*, z vidika prvega odstavka 39. člena Ustave oziroma institucionalne samostojnosti RTV Slovenija ne obstaja večinsko stališče, da bi bila ta protiustavna. ZUstS sicer ne vsebuje posebnih pravil za odločanje Ustavnega sodišča, ko v primeru ene ali več izločitev ob različnih stališčih ustavnih sodnic in sodnikov ne more oblikovati večinske odločitve s podporo zahtevanih petih glasov. Primerjalno gledano pa ima Ustavno sodišče pred očmi nemško ureditev, ki določa, da v primeru, kadar ni zahtevane večine za razveljavitev oziroma ugotovitev protiustavnosti izpodbijanega (splošnega ali posamičnega) akta, ta akt ostane v veljavi.² Takšno razlogovanje je po presoji Ustavnega sodišča

lahko upoštevno tudi pri odločanju o smotrnosti začasnega zadržanja izpodbijane zakonske ureditve, ki onemogoča njeno uveljavitev, kadar ni verjetno, da bo lahko v razumnem času sprejelo dokončno odločitev o njeni ustavni dopustnosti. Zato je podan položaj, ko se zadržane določbe izpodbijanega zakona ne morejo izvajati, hkrati pa tudi Ustavno sodišče ne more uresničiti svoje ustavne vloge v razumnem času, skladno z načelom učinkovitega sodnega varstva. Takšen položaj ni brez vpliva na razmerje med Ustavnim sodiščem in zakonodajalcem in s tem na načelo delitve oblasti. Ko je izvajanje zakona v celoti ali delno zadržano, je s tem preprečeno tudi izvrševanje zakonodajalčeve volje. Če je Ustavno sodišče, kot pojasnjeno, soočeno z omdikanjem končne odločitve v vnaprej neopredeljen čas, to pomeni tudi, da Ustavno sodišče z začasnim zadržanjem izvrševanja nekaterih izpodbijanih določb zakona intenzivno poseže v položaj zakonodajalca. Ustavno sodišče si je zadeve, kjer je zadržalo izpodbijane določbe ali celoten predpis, vedno prizadevalo reševati hitro. Takšne zadeve se tudi po internih pravilih Ustavnega sodišča rešujejo prednostno. S tem se zagotovi, da je poseg v zakonodajalčeve pristojnosti³ čim manjši. V obravnavani zadevi pa je nesporno, da je Ustavno sodišče soočeno z dejstvom, da se vsebinska odločitev časovno odmika od ustrezno hitre presoje, kar posledično, kot je bilo opisano, vpliva na načelo delitve oblasti.

9. Prejšnja ureditev sicer nikoli ni bila predmet presoje Ustavnega sodišča, vendar je po presoji Ustavnega sodišča očitno, da je v primerjavi z izpodbijano omogočala bistveno večji politični vpliv na imenovanje članov Programskega sveta. Ni namreč mogoče spregledati, da je po prejšnji ureditvi večino članov (kar 21 od 29) imenoval neposredno Državni zbor, in sicer pet neposredno na predlog političnih strank in 16 na podlagi javnega poziva organizacijam civilne družbe, naj predlagajo kandidate. Takšna ureditev je omogočala močan vpliv političnih strank pri imenovanju svetnikov, saj so politične stranke same izbirale, katere kandidate bodo imenovala za svetnike.⁴ Državni zbor po novi (izpodbijani) ureditvi ne imenuje več nobenega člana v Svet RTV Slovenija. Čeprav tudi pri novi ureditvi ni mogoče popolnoma izključiti možnosti političnega vpliva na imenovanje članov Sveta RTV Slovenija, pa je ta možnost nedvomno bistveno manjša, kot če bi jih imenoval Državni zbor kot političen organ *par excellence*, ki sprejema politične odločitve, ki so rezultat političnih kompromisov.

10. Ustavno sodišče je prav tako ugotovilo, da je po odločitvi Ustavnega sodišča o začasnem zadržanju izvrševanja Višje delovno in socialno sodišče pravnomočno odločilo, da je bilo prvo imenovanje generalnega direktorja RTV Slovenija (ki je eden od pobudnikov) 5. 1. 2021 nezakonito, ker ni izpolnjeval razpisnih pogojev za imenovanje.⁵ Prav tako je pravnomočno razsodilo, da je ta isti nezakonito imenovan generalni direktor 20. 8. 2021 nezakonito razrešil direktorico televizije, saj razlogi za njeno razrešitev niso bili utemeljeni.⁶ Sodišči prve in druge stopnje sta soglašali v oceni, da je bila razrešitev direktorice televizije povračilni ukrep, ker ni želela izvršiti zahteve generalnega direktorja, naj zahteva odstop ali predlaga razrešitev

³ Ali pristojnosti izvršilne veje oblasti, kadar se začasno zadržijo podzakonski predpisi ali njihove posamične določbe.

⁴ Zvezno ustavno sodišče Zvezne republike Nemčije je leta 2014 presojalo nemško ureditev organa upravljanja (sveta) javne radiotelevizije in odločilo, da delež članov sveta, ki so del oblasti ali so z njo povezani, ne sme presegati ene tretjine. Poudarilo je, da mora biti pravna ureditev sestave organov upravljanja javne radiotelevizije takšna, da učinkovito preprečuje kakršenkoli vpliv politike na neodvisno obveščanje javnosti. Organizacija javnega medija mora temeljiti na načelu ločenosti od države (*Staatsferne*). Glej 33. točko in točke 39 do 45 obrazložitve sodbe 1. senata Zveznega Ustavnega sodišča Zvezne republike Nemčije št. 1 BvF 1/11, 1 BvF 4/11 z dne 25. marca 2014.

⁵ Glej sodbo Višjega delovnega in socialnega sodišča št. Pdp 694/2022 z dne 28. 2. 2023.

⁶ Glej sodbo Višjega delovnega in socialnega sodišča št. Pdp 760/2022 z dne 21. 2. 2023.

¹ Prim. sklepa Ustavnega sodišča št. U-I-116/95 z dne 11. 7. 1996 in št. U-I-220/03 z dne 5. 2. 2004. Glej tudi F. Testen v L. Šturm (ur.): Komentar Ustave Republike Slovenije, Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije, Ljubljana 2002, str. 1135, in J. Čebulj v Začasne odredbe v civilnih sodnih postopkih, postopkih pred delovnimi in socialnimi sodišči, upravnimi sodišči, ustavnim sodiščem ter v upravnem sporu, GV Založba, Ljubljana 2001, str. 403–404. Ustavno sodišče bi načeloma lahko tudi sprožilo postopek po koneksiteti (drugi odstavek 30. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12, 23/20 in 92/21 – v nadaljevanju ZUstS) in presojalo ZUstS, ker ne ureja pravil odločanja v položaju, ko Ustavno sodišče v okrnjeni sestavi zaradi izločitve enega ali več sodnikov ne more oblikovati odločitve s podporo glasov petih sodnikov. Vendar je tudi to vprašanje težje odpreti in razrešiti v zadevi, v kateri sodišče že o sami vlogi ne more oblikovati večinske odločitve, v vsakem primeru pa bi tudi predhodni postopek ocene ustavnosti ZUstS odločanje Ustavnega sodišča odlagal v prihodnost in zahteval presojo, ali te okoliščine terjajo spremembo odločitve o začasnem zadržanju.

² Glej 15. člen Zakona o Zveznem ustavnem sodišču (*Bundesverfassungsgerichtsgesetz - BVerfGG*).

odgovorne urednice.⁷ Zoper obe sodbi je bil vložen predlog za dopustitev revizije, ki pa ju je Vrhovno sodišče zavrnilo. Obe sodbi, potrjeni na Vrhovnem sodišču, vzbujata dvom v zakonitost delovanja Programskega sveta, ki je nezakonito imenoval generalnega direktorja, ta pa nato nezakonito razrešil direktorico televizije. To nezakonito ravnanje je sicer predmet drugih postopkov in ne presoje Ustavnega sodišča. Vendar pa Ustavno sodišče pri vprašanju presoje škodljivih posledic (prvi odstavek 39. člena ZUstS), ki jih lahko povzroči začasno zadržanje, ne more povsem spregledati pravnomočne presoje Višjega delovnega in socialnega sodišča in Vrhovnega sodišča. Ustavno sodišče je že pri izdaji sklepa o začasnem zadržanju (22. točka) ocenilo, da začasno zadržanje in s tem nadaljevanje vodenja javnega zavoda RTV z organi, oblikovanimi po prej veljavnem zakonu, lahko povzroča hujše posledice. Pomen te okoliščine se je po izdaji omenjenega sklepa o začasnem zadržanju z zgoraj omenjenimi odločitvami sodišč še povečal, hkrati pa, kot je pojasnjeno zgoraj (12.–14. točka obrazložitve tega sklepa), ni mogoče pričakovati hitre odločitve Ustavnega sodišča.

11. Zaradi negotovosti glede tega, kdaj bo Ustavno sodišče v obravnavani zadevi lahko vsebinsko odločilo, se povečuje tudi teža možnih škodljivih posledic za RTV Slovenija, ker se lahko vodijo le tekoči in ne vsi (redni) posli. Ob tem Ustavno sodišče še dodaja, da bi lahko člani organov RTV Slovenija, v okoliščinah opisanih v 7. točki obrazložitve tega sklepa, ob nadaljnji veljavnosti začasnega zadržanja izpodbijanih določb ohranili položaj iz drugega, tretjega in četrtega odstavka 22. člena ZRTVS-1B (vršilci dolžnosti) prek časovne meje štirih let, za kolikor jim je bil podeljen mandat, in upravljali z javnim zavodom RTV Slovenija po določbah ne več veljavnega zakona.⁸

12. Ustavno sodišče je ob upoštevanju navedenih spreminjenih okoliščin tako moralo ponovno oceniti, ali še obstajajo razlogi, ki so narekovali začasno zadržanje.

13. Ob tehtanju razlogov za začasno zadržanje je Ustavno sodišče poudarilo, da bodo težko popravljive posledice za institucionalno samostojnost RTV Slovenija lahko nastale tako v primeru zadržanja ustavnoskladne nove ureditve kot tudi v primeru izvrševanja nove ureditve, če bi se ob njeni vsebinski presoji izkazalo, da sama protiustavno krni to institucionalno samostojnost, kar predvsem terja čim hitrejšo vsebinsko odločitev o zadevi. Tudi zato je izvrševanje ZRTVS-1B zadržalo le v tistem obsegu, ki začasno preprečuje dokončno uveljavitev nove ureditve, s čimer je vsaj deloma omejilo nastanek škodljivih posledic, obenem pa kar najmanj poseglo v druge postopke za omogočanje prehoda na novo ureditev.⁹ Glede na razhajanja med stališči sedmih sodnic in sodnikov, ki še odločajo v zadevi, zaradi katerih nobena od obravnavanih vsebinskih odločitev ni prejela večinske podpore petih glasov, hitre vsebinske odločitve ne bo mogoče zagotoviti. Iz tega razloga in glede na to, da: 1) ne obstaja večinsko stališče, da bi bila nova ureditev kot taka protiustavna, 2) obstaja dvom v zakonitost odločanja Programskega sveta in generalnega direktorja, ki izhaja iz navedenih pravnomočnih sodb Višjega delovnega in socialnega sodišča, 3) ni znano, kdaj bo Ustavno sodišče lahko vsebinsko odločilo o pobudi in 4) na podlagi sklepa o začasnem zadržanju generalni direktor ter direktorja radia in televizije lahko opravljajo le tekoče posle, kar ovira nemoteno delovanje RTV Slovenija, Ustavno sodišče ocenjuje, da so navedeni razlogi skupaj v tolikšni meri spremenili upoštevno težo v času izdaje sklepa o začasnem zadržanju ugotovljenih škodljivih posledic, da je treba sprejeti odločitev o prenehanju

veljavnosti začasnega zadržanja izpodbijanih določb. Zato je Ustavno sodišče odločilo, da sklep o zadržanju izvrševanja prvega, drugega, četrtega in petega odstavka 23. člena ter 24. in 25. člena ZRTVS-1B preneha veljati (1. točka izreka).

14. Z objavo tega sklepa v Uradnem listu Republike Slovenije sklep o zadržanju izvrševanja preneha veljati, kar pomeni, da se lahko konstituira Svet RTV Slovenija in posledično drugi novi organi RTV Slovenija (prvi, drugi, četrti in peti odstavek 23. člena ter 24. in 25. člen ZRTVS-1B). Ker sta rok za konstituiranje Sveta RTV Slovenija iz prvega odstavka 23. člena ZRTVS-1B in rok za sklic prve seje Sveta RTV Slovenija iz četrtega odstavka 23. člena ZRTVS-1B že potekla, člani Sveta RTV Slovenija po novi ureditvi pa so že imenovani, je Ustavno sodišče na podlagi drugega odstavka 40. člena ZUstS določilo, da se Svet RTV Slovenija konstituira najpozneje v sedmih dneh po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije. V tem roku mora biti sklicana prva seja Sveta RTV Slovenija, ki jo skliče vršilec dolžnosti generalnega direktorja oziroma oseba, ki ga nadomešča. Če seje ne skliče vršilec dolžnosti generalnega direktorja ali oseba, ki ga nadomešča, lahko prvo sejo skliče vsaj ena tretjina članov Sveta. Glede drugih vprašanj začasnega vodenja, upravljanja in nadzora RTV Slovenija do imenovanja vseh novih organov se smiselno (upoštevaje konstituiranje Sveta RTV Slovenija) uporabljajo določbe drugega, tretjega in četrtega odstavka 22. člena ter 23., 24., 25. in 26. člena ZRTVS-1B (2. točka izreka).

C.

15. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi 39. člena in drugega odstavka 40. člena ZUstS ter tretje alineje tretjega odstavka v zvezi s petim odstavkom 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11, 70/17 in 35/20) v sestavi: predsednik dr. Matej Accetto ter sodnici in sodnik dr. Rajko Knez, dr. Špelca Mežnar, dr. Rok Svetlič in dr. Katja Šugman Stubbs. Sodnik dr. Rok Čeferin in sodnica dr. Neža Kogovšek Šalamon sta bila pri odločanju o zadevi izločena. Sklep je sprejelo s štirimi glasovi proti enemu. Proti je glasoval sodnik Svetlič, ki je napovedal odklonilno ločeno mnenje. Pritrdilna ločena mnenja so napovedali sodnici Mežnar in Šugman Stubbs ter sodnik Knez. Ustavno sodišče je na podlagi prvega odstavka 73. člena Poslovnika sklenilo, da se sklep odpravi takoj, ločena mnenja pa se odpravijo po poteku rokov v skladu z 72. členom Poslovnika.

Dr. Matej Accetto
predsednik

BANKA SLOVENIJE

1831. Sklep o uporabi Smernic o uporabi rešitev za sklepanje poslovnega razmerja s stranko na daljavo v skladu s členom 13(1) Direktive (EU) 2015/849

Na podlagi tretjega odstavka 13. člena Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 92/21 in 123/21 – ZBNIP; v nadaljevanju: ZBan-3), enajstega odstavka 243. člena Zakona o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih (Uradni list RS, št. 7/18, 9/18 – popr. in 102/20; v nadaljevanju: ZPlaSSIED), 13. člena Zakona o deviznem poslovanju (Uradni list RS, št. 16/08, 85/09, 109/12 in 145/22 – ZPPDFT-2A; v nadaljevanju: ZDP-2) in prvega odstavka 164. člena Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 48/22 in 145/22; v nadaljevanju: ZPPDFT-2) ter prvega odstavka 31. člena in tretjega odstavka 43. člena Zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 59/11 in 55/17) izdaja Svet Banke Slovenije

⁷ Prav tam, 14. točka obrazložitve.

⁸ Ta pa tudi *prima facie* zelo pomanjkljivo ureja razloge za odpoklic nosilcev različnih mandatov.

⁹ Prim. s sklepom Ustavnega sodišča št. U-I-83/20 z dne 16. 4. 2020 (Uradni list RS, št. 58/20), 25. točka obrazložitve.

S K L E P
o uporabi Smernic o uporabi rešitev
za sklepanje poslovnega razmerja s stranko
na daljavo v skladu s členom 13(1)
Direktive (EU) 2015/849

1. člen

(namen in področje uporabe smernic)

(1) Evropski bančni organ je na podlagi prvega odstavka 16. člena Uredbe (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L št. 331 z dne 15. decembra 2010, str. 12, zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2019/2175 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2019 o spremembi Uredbe (EU) št. 1093/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ), Uredbe (EU) št. 1094/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine), Uredbe (EU) št. 1095/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge), Uredbe EU št. 600/2014 o trgih finančnih instrumentov, Uredbe (EU) 2016/1011 o indeksih, ki se uporabljajo kot referenčne vrednosti v finančnih instrumentih in finančnih pogodbah ali za merjenje uspešnosti investicijskih skladov, in Uredbe (EU) 2015/847 o informacijah, ki spremljajo prenose sredstev (UL L št. 334 z dne 27. decembra 2019, str. 1); v nadaljevanju: Uredba (EU) št. 1093/2010 dne 22. novembra 2022 sprejel Smernice o uporabi rešitev za sklepanje poslovnega razmerja s stranko na daljavo v skladu s členom 13(1) Direktive (EU) 2015/849 (EBA/GL/2022/15; v nadaljevanju: smernice).

(2) Smernice določajo korake, ki jih kreditne in finančne institucije upoštevajo pri sklepanju poslovnih razmerij na daljavo in kadar sklepanje poslovnega razmerja izvajajo prek tretjih oseb, ter politike, postopke in kontrole, ki jih morajo v zvezi s tem sprejeti.

(3) Smernice so naslovljene na:

a) kreditne in finančne institucije iz prvega in drugega odstavka 3. člena Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141 z dne 5. junija 2015, stran 73, zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2019/2177 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2019 o spremembi Direktive 2009/138/ES o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II), Direktive 2014/65/EU o trgih finančnih in-

strumentov in Direktive (EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma (UL L št. 334 z dne 27. decembra 2019, str. 155) ter

b) pristojne organe, odgovorne za nadzor skladnosti kreditnih in finančnih institucij pri izvajanju njihovih obveznosti v zvezi s preprečevanjem pranja denarja in financiranjem terorizma.

2. člen

(vsebina sklepa in obseg uporabe smernic)

(1) Banka Slovenije s tem sklepom določa uporabo smernic in vseh njenih prihodnjih sprememb, če ne bo za posamezno spremembo smernic odločila drugače za naslednje zavezanke, za nadzor nad katerimi je v skladu z ZPPDFT-2 pristojna Banka Slovenije, in sicer:

a) banke in podružnice bank iz 1. točke prvega odstavka 4. člena ZPPDFT-2,

b) hranilnice iz 2. točke prvega odstavka 4. člena ZPPDFT-2,

c) plačilne institucije in podružnice plačilnih institucij iz 3. točke prvega odstavka 4. člena ZPPDFT-2,

d) izdajatelje elektronskega denarja in podružnice izdajateljev elektronskega denarja iz 14. točke prvega odstavka 4. člena ZPPDFT-2,

e) menjalce iz 15. točke prvega odstavka 4. člena ZPPDFT-2.

(2) Zavezanci iz prejšnjega odstavka v celoti upoštevajo določbe smernic.

(3) Banka Slovenije pri opravljanju nalog in pristojnosti nadzora v skladu z ZBan-3, ZPlaSSIED, ZDP-2 in ZPPDFT-2 v celoti upošteva določbe smernic v delu, v katerem se nanašajo na izvajanje nalog in pooblastil pristojnega organa.

(4) Pri odstavkih 15, 25 in 45 Smernic zavezanci in Banka Slovenije opustijo določene ukrepe samo, kadar je shema elektronske identifikacije ravni zanesljivosti visoka. Smiselno enako velja tudi v drugih primerih, kadar ZPPDFT-2 določa strožje zahteve, tako da zavezanci in Banka Slovenije upoštevajo določbe zakona in predpisov, sprejetih na njegovi podlagi, ki so strožji.

3. člen

(uveljavitev sklepa)

Ta sklep začne veljati petnajsti dan po njegovi objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 2. 10. 2023.

Ljubljana, dne 23. maja 2023

Boštjan Vasle
predsednik
Sveta Banke Slovenije

PREKLICI

1832. Preklic objave Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu Dolgo polje zahod – območje DPZ-5-1

Na podlagi četrtega odstavka 11. člena Zakona o Uradnem listu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 109/09, 38/10 – ZUKN, 60/17 – ZPVPJN-B in 3/22 – ZDeb) Uradni list RS objavlja

P R E K L I C**objave Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu Dolgo polje zahod – območje DPZ-5-1**

Preklicujemo objavo Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu Dolgo polje zahod – območje DPZ-5-1, objavljenega v Uradnem listu RS, št. 58-1777/23, z dne 26. 5. 2023.

Št. 7/2023
Ljubljana, dne 29. maja 2023

Denis Stroligo
direktor

1834. Preklic objave Sklepa št. 2/2023 o prenehanju statusa grajenega javnega dobra

Na podlagi četrtega odstavka 11. člena Zakona o Uradnem listu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 109/09, 38/10 – ZUKN, 60/17 – ZPVPJN-B in 3/22 – ZDeb) Uradni list RS objavlja

P R E K L I C**objave Sklepa št. 2/2023 o prenehanju statusa grajenega javnega dobra**

Preklicujemo objavo Sklepa št. 2/2023 o prenehanju statusa grajenega javnega dobra, objavljenega v Uradnem listu RS, št. 58-1779/23, z dne 26. 5. 2023.

Št. 9/2023
Ljubljana, dne 29. maja 2023

Denis Stroligo
direktor

1833. Preklic objave Odloka o dopolnitvi Odloka o podelitvi koncesije za izgradnjo Mestne tržnice Celje in izvajanje gospodarske javne službe upravljanja in vzdrževanja Mestne tržnice Celje

Na podlagi četrtega odstavka 11. člena Zakona o Uradnem listu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 109/09, 38/10 – ZUKN, 60/17 – ZPVPJN-B in 3/22 – ZDeb) Uradni list RS objavlja

P R E K L I C**objave Odloka o dopolnitvi Odloka o podelitvi koncesije za izgradnjo Mestne tržnice Celje in izvajanje gospodarske javne službe upravljanja in vzdrževanja Mestne tržnice Celje**

Preklicujemo objavo Odloka o dopolnitvi Odloka o podelitvi koncesije za izgradnjo Mestne tržnice Celje in izvajanje gospodarske javne službe upravljanja in vzdrževanja Mestne tržnice Celje, objavljenega v Uradnem listu RS, št. 58-1778/23, z dne 26. 5. 2023.

Št. 8/2023
Ljubljana, dne 29. maja 2023

Denis Stroligo
direktor

1835. Preklic objave Sklepa o spremembi Sklepa o potrditvi cenika za izvajanje javnih linijskih prevozov v mestnem prometu Mestne občine Celje

Na podlagi četrtega odstavka 11. člena Zakona o Uradnem listu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 109/09, 38/10 – ZUKN, 60/17 – ZPVPJN-B in 3/22 – ZDeb) Uradni list RS objavlja

P R E K L I C**objave Sklepa o spremembi Sklepa o potrditvi cenika za izvajanje javnih linijskih prevozov v mestnem prometu Mestne občine Celje**

Preklicujemo objavo Sklepa o spremembi Sklepa o potrditvi cenika za izvajanje javnih linijskih prevozov v mestnem prometu Mestne občine Celje, objavljenega v Uradnem listu RS, št. 58-1780/23, z dne 26. 5. 2023.

Št. 10/2023
Ljubljana, dne 29. maja 2023

Denis Stroligo
direktor

VSEBINA**VLADA**

1828. Uredba o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti 5107

MINISTRSTVA

1829. Sklep o določitvi cene izkaznice o vozniških kvalifikacijah 5110

USTAVNO SODIŠČE

1830. Sklep o prenehanju veljavnosti Sklepa Ustavnega sodišča U-I-479/22 z dne 16. 2. 2023 5110

BANKA SLOVENIJE

1831. Sklep o uporabi Smernic o uporabi rešitev za sklepanje poslovnega razmerja s stranko na daljavo v skladu s členom 13(1) Direktive (EU) 2015/849 5113

PREKLICI

1832. Preklic objave Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu Dolgo polje zahod – območje DPZ-5-1 5115
1833. Preklic objave Odloka o dopolnitvi Odloka o podelitvi koncesije za izgradnjo Mestne tržnice Celje in izvajanje gospodarske javne službe upravljanja in vzdrževanja Mestne tržnice Celje 5115
1834. Preklic objave Sklepa št. 2/2023 o prenehanju statusa grajenega javnega dobra 5115
1835. Preklic objave Sklepa o spremembi Sklepa o potrditvi cenika za izvajanje javnih linijskih prevozov v mestnem prometu Mestne občine Celje 5115

